

PLAN DZIAŁANIA KT 64

ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem

STRESZCZENIE

Zakres tematyczny KT nr 64 obejmuje wymagania bezpieczeństwa dla maszyn i urządzeń oraz wyposażenia technicznego przeznaczonego do pracy w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, klasyfikację obszarów zagrożonych wybuchem, wymagania dotyczące konstrukcji i metod badań przyrządów do wykrywania i pomiaru stężenia gazów lub par palnych w powietrzu oraz wymagania bezpiecznej eksploatacji urządzeń i instalacji w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.

Klasyfikacja zakresu tematycznego wg ICS: 29.260.20.

Zakres współpracy międzynarodowej i regionalnej:

CLC/SC 31-8; CLC/SC 31-9; CLC/SR 31G; CLC/TC 216; CLC/TC 31; IEC/IECEX; IEC/TC 31; IEC/TC 31/SC 31G; IEC/TC 31/SC 31J

Zakres współpracy krajowej na etapie programowania prac i opiniowania dokumentów:

- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej,
- Ministerstwo Energii,
- Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, Departament Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Polska jako członek Unii Europejskiej zobowiązana jest do otwartego rynku pomiędzy krajami Wspólnoty, co spowodowało zmiany w zasadach wprowadzania do obrotu i stosowania maszyn i urządzeń w miejscach zagrożonych występowaniem atmosfer wybuchowych, czego konsekwencją były zmiany wprowadzone wdrożeniem dyrektywy 2014/34/UE (ATEX) oraz 1999/92/WE (ATEX user) do prawa krajowego.

Ze względu na dużą liczbę norm europejskich (EN) dotyczących zarówno konstruowania urządzeń, zasad klasyfikacji przestrzeni, doboru urządzeń do stref zagrożonych, kontroli i konserwacji oraz remontów urządzeń elektrycznych – nie ma zapotrzebowania na normy krajowe. Jest natomiast duże zapotrzebowanie na polskie wersje norm europejskich.

Ponieważ normy europejskie na mocy porozumienia drezdeńskiego ustanawiane są wspólnie z normami międzynarodowymi IEC – działalność KT obejmuje również obszary gospodarcze poza Unią Europejską. Przykładem takiej działalności jest obszar IECEx.

Działania KT są ukierunkowane na zapewnienie jednolitych wymagań bezpieczeństwa w zakresie konstrukcji maszyn i urządzeń na rzecz przemysłu.

Obszarami objętymi tematyką norm z zakresu KT są takie gałęzie przemysłu jak:

- przemysł chemiczny i petrochemiczny (zakłady petrochemiczne, rafinerie, zakłady chemiczne),
- przemysł spożywczy i farmaceutyczny,
- przemysł drzewny,
- przemysł wydobywczy (górnictwo węgla kamiennego, górnictwo ropy i gazu),
- magazyny i przesył paliw (sieci przesyłowe gazu, magazyny paliw, terminale nalewcze),
- morskie platformy wiertnicze i wydobywcze,
- przemysł elektromaszynowy (produkcja urządzeń, dobór, eksploatacja, przeglądy i naprawy urządzeń i instalacji)

Ponadto podmiotami zainteresowanymi działalnością KT są użytkownicy urządzeń i instalacji przeciwwybuchowych, jednostki certyfikujące, laboratoria badawcze, firmy projektowe i doradztwa technicznego oraz jednostki naukowe.

Działania KT są ukierunkowane przede wszystkim na bezpieczeństwo.

Przy wdrażaniu Norm Europejskich, szczególnie metodą tłumaczenia, priorytetami są dokumenty zawierające wymagania gwarantujące poprawę jakości i bezpieczeństwa pracy.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

- od użytkowników urządzeń i instalacji,
- z polskiego przemysłu maszynowego produkującego wyroby do użytku w atmosferach potencjalnie wybuchowych,
- z działań legislacyjnych i normalizacyjnych na forum Unii Europejskiej zmierzających do zwiększania bezpieczeństwa i metod potwierdzania stosowania odpowiednich zabezpieczeń.

Liczba firm specjalizujących się w produkcji urządzeń objętych tematyką KT jest trudna do oszacowania, szczególnie że w warunkach otwartego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, na polskim rynku występuje wielu producentów zagranicznych oraz dostawców spoza Unii Europejskiej produkujących wyroby spełniające dyrektywy UE.

Ponadto istnieje wiele firm nie produkujących urządzeń Ex lecz dostosowujących inne konstrukcje do pracy w atmosferach potencjalnie wybuchowych, instalujące, konserwujące i naprawiające takie urządzenia.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT skutkuje wdrożeniem do krajowego zbioru norm szeregu Norm Europejskich określających wymagania techniczne oraz wymagania bezpieczeństwa dla urządzeń przeznaczonych do stosowania w atmosferach potencjalnie wybuchowych, urządzeń wykrywających i mierzących stężenie gazów palnych oraz pomocnych przy ocenie ryzyka wybuchu.

Działania te pozwolą na:

- zwiększenie bezpieczeństwa oraz ochrony zdrowia i środowiska,
- zmniejszenie kosztów wynikających z awarii,
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa prac i eksploatacji urządzeń i instalacji w przestrzeniach zagrożonych wybuchem,
- zmniejszenie kosztów wynikających z produkcji nieprawidłowych wyrobów,
- zagwarantowanie odpowiedniej jakości i standardu wyrobów,
- podnoszenie jakości wykonania oraz zagwarantowanie bezpieczeństwa użytkowania,
- ułatwienie kontaktów pomiędzy dostawcami i odbiorcami zarówno w obszarze handlowym, jak i technicznym,
- poprawę konkurencyjności na rynku krajowym.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Wytyczone cele KT ukierunkowane będą na dwa aspekty:

- kwestie organizacyjne KT obejmujące przegląd członkostwa KT i ocena aktywności reprezentantów,
- wprowadzenie do PN metodą tłumaczenia wytypowanych przez zainteresowane środowiska kluczowych norm EN,
- promocja i upowszechnianie w czasopiśmie branżowych zagadnień dotyczących normalizacji z zakresu Ex.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT uwzględnia:

- analizę nowych Norm Europejskich z zakresu KT pod względem ewentualnej przyszłej harmonizacji oraz wytypowanie przewidzianych do tłumaczenia,
- zwiększenie zainteresowania środowisk przemysłu normami.

4.3. Aspekty środowiskowe

Tematyka działalności KT odnosi się do kwestii środowiskowych poprzez opracowywanie norm, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osób, mienia oraz zminimalizowanie niekorzystnego oddziaływania na środowisko (ograniczenie skutków ew. wybuchu).

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Negatywny wpływ na terminowe wykonanie prowadzonych prac normalizacyjnych (opracowanie projektów norm/innych dokumentów normalizacyjnych) oraz na wprowadzanie do programu prac nowych tematów normalizacyjnych mogą mieć następujące czynniki:

- niewystarczająca świadomość normalizacyjna wśród przedsiębiorców oraz niski stopień aktywności firm produkcyjnych i użytkowników,
- niewielki udział podmiotów gospodarczych w finansowaniu działalności normalizacyjnej,
- brak aktywności reprezentantów KT w pracach normalizacyjnych.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

PN-EN 60079-17 Atmosfery wybuchowe – Część 17: Kontrola i konserwacja instalacji elektrycznych

PN-EN 60079-10-1 Atmosfery wybuchowe – Część 10-1: Klasyfikacja przestrzeni – Gazowe atmosfery wybuchowe